

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ- ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΕΚΘΕΣΗ-
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΛ - cancel culture**

Θέμα Α

Το κείμενο έχει ως θεματικό κέντρο τη λεγόμενη κουλτούρα της ακύρωσης. Το φαινόμενο αυτό σχετίζεται με την προσπάθεια απομακρυνσης διάσημων συνήθως προσώπων από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και από την κοινωνία γενικά. Ο συντάκτης πληροφορεί ότι τα “διωκόμενα” άτομα από τμήμα του πληθυσμού έχουν κατηγορηθεί για ηθικά παραπτώματα ή αξιόπινες πράξεις. Επιπλέον επεξηγείται ότι η θιασώτης αυτής της κουλτούρας συνήθως εναντιώνονται προβάλλοντας ιδεολογήματα ή ενέργειες που θίγουν κοινωνικά αδύναμες ομάδες, όπως οι γυναίκες. Παράλληλα διατείνονται πως στοχεύουν στην ανατροπή παραδοσιακών στερεοτύπων, ενώ ενδέχεται να γονιμοποιηθεί έτσι δημόσιος διάλογος για την προάσπιση των δικαιωμάτων αυτών των ομάδων. (94 λέξεις)

B1

Η cancel culture σύμφωνα με τις συντάκτρια του κειμένου 2 καταδεικνύει την κρίση που διέρχεται η δυτική ταυτότητα. Αυτό το φαινόμενο εμπεριέχει ένα είδος λόγο κρίσιμης που θυμίζει παλαιότερες σκοταδιστικές περιόδους της ανθρωπότητας, όταν λογοτεχνικά δημιουργήματα ακυρώνονταν, διότι κάποιοι διαφωνούσαν με το ιδεολογικό τους περιεχόμενο. Ακόμη τονίζεται ότι υποστηρικτές του κινήματος έχουν αντιφατική συμπεριφορά, καθώς από τη μία προσπαθούν να κατοχυρώσουν δικαιώματα και από την άλλη δεν κατευθύνουν αυτή την προσπάθεια καθολικά αλλά επιλεκτικά για ορισμένες κοινωνικές ομάδες. Ωστόσο η πομπός θεωρεί το cancel culture ως μία ένδειξη σεβασμού προς το δικαίωμα για άσκηση κριτικής και αμφισβήτησης, κάτι το οποίο ο δυτικός πολιτισμός αναγνωρίζει στον καθένα. (107 λέξεις)

B2 α)

Χρήση γ' ενικού ρηματικού προσώπου - ενδεικτικά παραδείγματα

«Η cancel culture αποτελεί μία όψη... ταυτότητας»

«Η λογοτεχνία αποτελείται διατυπωμένη ανάγκη του ανθρώπου να εκφράσει προβληματισμούς και συγκινήσεις» (1 παράγραφος)

Στο πρώτο χωρίο η πομπός χρησιμοποιεί γ' ενικό ρηματικό πρόσωπο για να εκφράσει την άποψη ότι η cancel culture είναι δείγμα κρίσης της δυτικής ταυτότητας, ενώ στο δεύτερο χωρίο ορίζει την έννοια της λογοτεχνίας. Και στις δύο περιπτώσεις το γ' πρόσωπο υπηρετεί την πρόθεση της συντάκτριας να πείσει και να πληροφορήσει. Το ύφος καθίσταται σοβαρό, τυπικό, ουδέτερο, αντικειμενικό και επιστημονικό.

Χρήση α' ενικού ρηματικού προσώπου - ενδεικτικά παραδείγματα

- «Κατανοούμε όμως πως με αυτόν τον τρόπο θα έπρεπε να απορριφθεί... λογοτεχνίας» (8 παράγραφος)
- « ας έρθουμε τέλος στη μεγαλύτερη αντίφαση του κινήματος» (9 παράγραφος)

Και στα δύο χωρία η συντάκτρια διατυπώνει συμπεράσματα για την κουλτούρα της ακύρωσης με τη χρήση α' πληθυντικού ρηματικού προσώπου. Τα συμπεράσματα της για τον αντιφατικό χαρακτήρα αυτής της κουλτούρας προσδίδουν καθολικότητα της άποψής της. Εντάσσει τον εαυτό της στο συλλογικό υποκείμενο, στήνοντας γέφυρα επικοινωνίας με κάθε αναγνώστη και το ύφος καθίσταται άμεσο, ζωντανό και παραστατικό.

B2 β)

Πέντε όροι ειδικού λεξιλογίου ενδεικτικά

«Η τοξικότητα της cancel culture»

«Ψηφιακό χωρόχρονο»

«παθογένειες της κοινωνίας»

« ακυρωτικής συμπεριφοράς»

« τεκμήριο αθωότητας».

Το ειδικό λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται στο κείμενο 1 σχετίζεται με το επιστημονικό θέμα του, που είναι το φαινόμενο της κουλτούρας ακύρωσης που εμφανίζεται σε παλαιότερες εποχές αλλά και σήμερα στο

χώρο του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Και καθιστά το ύφος σοβαρό, επίσημο και αντικειμενικό. Ο λόγος είναι ακριβής και συμβάλλει στην νοηματική συνοχή του κειμένου, καθώς καταδεικνύει την κατάρτιση του πομπού και κερδίζει την εμπιστοσύνη του δέκτη.

B3

- **Έτσι:** δηλώνει συμπέρασμα
- **Αφού:** δηλώνει αιτιολόγηση
- **Αν και:** αντίθεση/εναντίωση
- **Λοιπόν:** συμπέρασμα
- **Όπως:** τρόπο.

Θέμα Γ

Βασικό θέμα του αποσπάσματος είναι η δυσκολία της συνύπαρξης διαφορετικών πολιτισμών και το χάσμα που μπορεί να προκαλέσει η έλλειψη επικοινωνίας· μάλιστα η στάση της γριάς Ρεϊζαινας καταδεικνύει την εσωτερική της πάλη ανάμεσα στην αφοσίωση της στην ελληνική παράδοση και την ανάγκη κατανόηση στο διαφορετικού που ενσαρκώνει η γαλλίδα νύφη της Μαρίνα. Μέσω της περιγραφής η γριά φαίνεται εξωτερικά σκληρή και απόμακρη « Ησυχία λιγομιλητή περπατώντας αθόρυβα...», όμως διακρίνεται για την σιωπηλή της αξιοπρέπεια και ικανότητα να κρατάει ισορροπίες, να ασκεί επιρροή χωρίς να την επιβάλει. Ωστόσο μέσα σε μία φράση σε ευθύ λόγο « δεν τον αγαπάει όχι δεν τον αγαπάει» φαίνεται πως παρά την αυστηρότητα της η γριά νιώθει βαθιά πίκρα για τη στάση της Μαρίνας που δεν θέλει να μιλήσει καθόλου για το παρελθόν της ούτε στον ίδιο της τον γιο που την παντρεύτηκε. Αυτό διαφαίνεται και μέσω του σχολίου του αφηγητή «η Μαρίνα την άκουγε με ενδιαφέρον πολλές φορές και με συγκίνηση, μα όλα αυτά ήτανε εξόπετσα βάθος της καρδιάς». Φαίνεται πως παρόλο που η Μαρίνα ενδιαφέρεται η Ρεϊζαινα αντιλαμβάνεται το επιφανειακό ενδιαφέρον και το χάσμα που τις χωρίζει.

Το θέμα των αποσπάσματος είναι διαχρονικό, καθώς η διαφορετική κουλτούρα με την οποία γαλουχούνται οι άνθρωποι ενδέχεται να επιτείνει τις διαφορές στην νοοτροπία και τον τρόπο ζωής, ώστε η συμβίωσή τους είτε να είναι ανέφικτη είτε να είναι τυπική. Ωστόσο καλό είναι να ερχόμαστε σε επαφή με το διαφορετικό και να προσπαθούμε να

το κατανοούμε και να μην το φοβόμαστε ούτε να το απορρίπτουμε, αλλά να δείχνουμε ειλικρινή ανεκτικότητα. (228 λέξεις)

Θέμα Δ

Ομιλία

Προσφώνηση: Αγαπητοί σύνεδροι

Η σημερινή ημερίδα με τίτλο « η κουλτούρα της ακύρωσης» μάς καλεί να προβληματιστούμε σχετικά με το κίνημα αυτό και ως εκπρόσωπος του σχολείου μου θα ήθελα να εκφράσω τις απόψεις για τις επιπτώσεις του φαινομένου και πόσο αναγκαίο είναι να αναπτύξουμε την κριτική μας σκέψη.

Z1 επιπτώσεις

Στιγματισμός ανθρώπων, οι οποίοι παρόλο που μπορεί να έχουν αποκλίνουσα κοινωνική συμπεριφορά ή ακόμη και αν έχουν διαπράξει έγκλημα, είναι απαράδεκτο να υφίστανται δημόσια διαπομπευση από άλλους συνανθρώπους τους. Ενδέχεται να υπάρχει προσπάθεια σπίλωσης διασήμων κυρίως προσώπων, παραπλάνηση του κοινού και άδικος διασυρμός τους.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή ακόμη και ο τύπος δεν πρέπει να γίνονται λαϊκό δικαστήριο για παραβατικές ή αξιόποινες ενέργειες ενός ανθρώπου. Υπάρχει ο θεσμός της δικαιοσύνης να αποφανθεί για το αν οι πράξεις του είναι ποινικά κολάσιμες, να επιβάλει τον σωφρονισμό τους και να προστατεύσει τα δικαιώματα των υπολοίπων.

Είναι οξύμωρο να μάχονται οι υποστηρικτές του κινήματος της cancel culture υπέρ των δικαιωμάτων ευάλωτων ανθρώπων και από την άλλη να επιτίθενται, να προσβάλλουν και να καταδικάζουν σε κοινωνικό αποκλεισμό τους θύτες, διότι έτσι και οι θιασώτες του κινήματος γίνονται με τη σειρά τους θύτες και η αποτρόπαια τακτική της ανθρωποφαγίας παγιώνεται.

Επίταση του φαινομένου της λογοκρισίας και της φίμωσης, κυριαρχία μισαλλοδοξίας, υπονόμευση της δημοκρατίας.

Z2. Αναγκαιότητα κριτικής ικανότητας

Επομένως, χρειάζεται ψυχραιμία, νηφάλιος στοχασμός, ανθρωπιά και ανάπτυξη κριτικής ικανότητας απέναντι στα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα, με στόχο την εξυγίανση της κοινωνίας και την επικράτηση ήπιου κλίματος.

Πρώτα οφείλουμε να ασκούμε αυτοκριτική για να πετύχουμε τον αυτό έλεγχο και την αυτοβελτίωσή μας και ύστερα να προβαίνουμε σε καλοπροαίρετη κριτική για τη βελτίωση των άλλων.

Σε μία εποχή που τη χαρακτηρίζει ο καταιγισμός πληροφοριών η ανάπτυξη κριτικής ικανότητας είναι βασικό ζητούμενο για να πετυχαίνουμε τον διαχωρισμό των αληθινών πληροφοριών από τις ψευδολογίες.

Με ασπίδα την κριτική μας σκέψη αμυνόμαστε απέναντι σε κάθε είδους επιθετική προπαγάνδα, αποφεύγουμε τη χειραγώγηση και την υποδούλωσή μας στη μάζα.

Επιλογος:

Συνοψίζοντας, αγαπητό ακροατήριο, είναι αναγκαία η ανθρωπιστική εκπαίδευση, ώστε να γίνουμε κοινωνοί διαχρονικών αξιών, όπως αυτών του σεβασμού, της έλλογης ανεκτικότητας, του δικαίου, της αλληλεγγύης, και πέρα από την πολύτιμη γνώση, να αναπτύξουμε ενσυναίσθηση αγαπώντας τον εαυτό μας αλλά και τον συνάνθρωπο.

Αποφώνηση; Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Προσοχή!

Στο κύριο θέμα μην ξεχνάμε χρήση α' και β' πληθυντικό στα ρήματα και προφορικές εκφράσεις

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στην κόλλα αναφοράς να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ονοματεπώνυμο, ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στην κόλλα αναφοράς.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμία άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με την κόλλα αναφοράς και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στην κόλλα αναφοράς σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι για δικές σας σημειώσεις μόνο στο πίσω μέρος της κόλλας αναφοράς, το οποίο και θα ονομάσετε «Πρόχειρο».
5. Απαγορεύεται οποιοδήποτε είδους διορθωτικό (blanco), όπως και στυλό με μελάνη που σβήνει.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.